

## **Women Mediators Capacity Building Programs: An effective tool in grassroots mediation**

Som i all enkelhet handler om å få med kvinner i alle konfliktmeglinger og å lære kvinner om hvordan de kan kurses og få til alle nivåene i de forskjellige prosessene.

Frokostmøte hos Prio i samarbeid med den Sør-afrikanske ambassaden 24. august 2022.

Ambassadør Delores Kotzé innledet møte med å fortelle hvorfor august er en måned i Sør-Afrika hvor man feirer kvinnen, med en egen offentlig kvinnefeiringsdag (også fridag) den 9. august. (siden 1994). Den 9. august 1956 marsjerte 20 000 sørafrikanske kvinner mot regjeringsbygget i Pretoria. Det var kvinner i alle farger og de leverte en underskriftskampanje (av mange tusen kvinner) som protesterte mot de strenge Apartheid-lovene. Det var en fredelig demonstrasjon hvor de bare sang, likevel ble mange arrestert og forfulgt i flere år etterpå. Det var modige kvinner. Derfor tok også ambassaden i Norge initiativet til dette møtet sammen med Prio for å belyse hva som gjøres for å bringe kvinner inn i forhandlingene i land som er i konflikt.

Torunn L. Tryggestad, direktør i Prio og også direktør for Prios senter for kvinner, fred og sikkerhet, var moderator for resten av møtet. Hun innledet med å si at kvinner er diplomatiske meglere/forhandlere av natur og det er laget et Nordisk nettverk av kvinnelige forhandlere – hvor dette skjer på et høyt diplomatisk nivå. Men man må jobbe for at grasrotnivået også lærer og kan komme inn, hvis man skal lykkes og minske konflikt. Det er grasrota som kjenner lokalmiljøet, hva som er kulturelt betinget og hvordan man skal løse problemene.

Signe Gilen er leder for Kvinner, fred og sikkerhet i UD og har jobbet med det samme i Sør-Sudan og Jemen. Her gjør UD mye på dette feltet og hun skulle senere i dag forelese for alle stasjonssjefene (ambassadørene fra Norge) som er i Oslo og har mange møter denne uka. Dette er viktig. Man trenger mye forskning på dette og Prio er jo heldigvis på ballen, samtidig som man må engasjere aktivistene slik at det blir fortgang i prosessene.

Så var det tre paneldeltakere med på skjerm:

Karishma Rajoo – Senior Programme Officer for the Training for Peace programmes – African Centre for the Constructive Resolution of Disputes. (ACCORD) Hun jobber fra Durban i Sør-Afrika. De er i full gang med å utdanne kvinnelige forhandlere og samarbeider med hele sørlige Afrika.

Sylvia Rognvik Thompson. Hun er medlem av det Nordiske nettverket for kvinnelige forhandlere og jobber for CMI – Martti Ahtisaari Peace Foundation som holder til i Helsinki. Hun har jobbet mye i Jemen og Saudi-Arabia. Hun sa bla at det er viktig å ta med seg menn på forhandlingskurs for kvinner fordi de må få bevissthet om hvor viktig det er å ta med seg kvinner i alle forhandlingsprosesser for fred. Men alle som prøver på dette lokalt trenger ressurser både penger og mennesker.

Ghita El Khyari – Jobber for FNs Fred og menneskerettsfond og UN Women og er basert i Marokko. Alt FN gjør på et overordnet plan bør få med seg kvinneorganisasjoner på grasrota (det er jo oss for eksempel) De som er på grasrota har større oversikt over hva som fører til konflikt. Fattigdom, klimaendringer lokalt, landeiendomsstrider etc. Hun trakk fram Burundi som eksempel hvor de forsøker hardt nå å få med kvinner. Kvinnene må ikke bare lære å være med i forhandlingsprosesser, men også til å skaffe penger for å gjøre denne jobben. Hvis forhandlingene skal være bærekraftige må man ha økonomi i bånd for å gjennomføre.

Prio opplyste at i neste uke skal de arrangere Workshop i Oslo hvor de inviterer inn 50/50 menn og kvinner for å skape bevissthet om hvor viktig det er å ha likestilling også i forhandlingsprosesser når man jobber med å redusere konflikt. Da de gjorde dette i 2013, var det veldig få menn som meldte

seg på. I år er det kamp om plassene og like mange menn som har meldt seg på. Det betyr at tydeliggjøring hjelper.

24. august

Monica – FN-kontakt